

Foto archív DFS Leváranek

Tradícia, zvyk, obyčaj. Je to súbor zvykov a pravidiel, odovzdávaný z generácie na generáciu. Svoje zvyky má každý národ, región, ale aj každá rodina. S plynúcim časom sa k nim niečo pridáva, niečo sa odoberá. Zo zastaranej zvyklosti sa stala príjemná pripomienka toho, odkiaľ sme vzišli. Odkaz predchádzajúcich generácií, ktoré nám zanechali malý úlomok z pestrej mozaiky svojho života.

Fašiangy sú na tradície veľmi bohaté. Obdobie od Troch kráľov do Popolcovej stredy je časom plesov, karnevalov a zábav. V každom

kúte Slovenska nájdete mestečko či dedinu, kde sprievod v maskách patrí k neodmysliteľnej súčasťi ich spoločenského života. Hudba, spev, tanec, sladké šišky, ale aj klobásky, slanina či nejaká tá koruna. Tradícia žije, pokiaľ žije posledný človek, ktorý ju dodržiava a odovzdá ju ďalšej generácii. Folkloristi z Leváranek sa už niekoľko rokov pasujú s neľahkou úlohou: udržať nažive niečo, čo bolo takmer zabudnuté a odsunuté na okraj. Malí aj veľkí „na fašiang“ v maskách veselých aj strašidelných obchádzajú dedinu, spievajú, tancujú a ukazujú, že im dedičstvo našich

predkov nie je ľahostajné. Chcú vniesť do moderného sveta príjemnú atmosféru čias dávno minulých. Robia to pre nás všetkých, pre pobavenie a príjemný zážitok. Tradícia by nemala byť niečo, čo nás zväzuje, čoho sa bojíme alebo máme voči tomu predsudky. Mala by nás pohľadiť na srdci a potešiť na duši. V čase, keď to, čo je dnes nové a moderné, bude zajtra fádne a staromóдне, potrebujeme istotu, že niektoré veci sa nemenia. Že sa k nim môžeme vrátiť ako do náručia milovanej osoby a nájdeme tam pokoj, mier a lásku.

Veronika Bullová

Prečítajte si

Mení sa systém zberu odpadu
strana 3

Ako sa obec rozvíjala v roku 2019
strana 4 a 5

Chránia nás už 137 rokov
strana 8 a 9

Predstavujeme samostatného odborného referenta obecného úradu

Mgr. Tomáš Richveis je samostatným odborným referentom Obecného úradu vo Veľkých Levároch. Spýtali sme sa na náplň jeho práce a oblasti, v ktorých sa občania môžu naňho obrátiť.

Pán Richveis, na obecnom úrade nie ste úplným nováčikom, ale i tak, predstavte sa, prosím, našim občanom.

Vyštuďoval som právo, na obecnom úrade pracujem dva roky. Predtým som bol koordinátorom Centra záujmových aktivít vo Veľkých Levároch.

Čo je náplňou vašej práce ako odborného referenta?

V náplni mojej práce je administrácia činnosti pri ochrane životného prostredia, napríklad správne konania vo veciach ovzdušia, výrubov drevín a podobne, prerokovanie priestupkov, sťažností, administrácia investičných akcií, realizácia prieskumov trhu, získavanie dát k zúčtovaniu stočného. Na starosti mám tiež agendu civilného núdzového plánovania obce.

Ako vás môžu občania kontaktovať?

V prípade potreby riešenia niektorého z vyššie uvedených problémov mojím kontaktom pre styk s občanmi je mailová adresa tomas.richveis@levare.sk, resp. telefónne číslo 034/20 23 106.

Zhováral sa PaV

Rekonštruuje sa čistiareň odpadových vôd

Čistiareň, ktorá zbavuje nečistôt odpadovú vodu pozbieranú do kanalizácie v Závode, Veľkých Levároch, Malých Levároch a Gajároch, sa nachádza v katastri obce Gajary pri rieke Morave. Uvedené obce, spojené v združení Enviropark Pomoravie, sú jej spoluvlastníkmi.

Keďže bola čistička v havarijnom stave a jej kapacita nestačila na odkanalizovanie všetkých štyroch obcí, obce sa vlani rozhodli pristúpiť k jej rekonštrukcii. Práca financujú z vlastných zdrojov. Opravu čističky si vyžiadalo jej zvýšené zaťaženie a problém s dodržiavaním parametrov stanovených na kvalitu vyčistenej vody vypúšťanej z čistiarne do Moravy. Výsledkom rekonštrukcie bude aj zvýšená kapacita čistiarne, ktorá umožní pripájanie ďalších domácností. Predpokladané náklady na rekonštrukčné práce predstavujú viac ako 280-tisíc eur. *-red-*

Na hasičskej zbrojnici budú nové brány

Snaha obce o získavanie finančných prostriedkov na obnovu a modernizáciu obecného majetku sa opäť vyplatila. Tentoraz obec dostala dotáciu z rezortu ministerstva vnútra – od Prezídia Hasičského a záchranného zboru. Levárski hasiči finančné prostriedky využijú na výmenu brán na hasičskej zbrojnici. Nové, rolovacie brány na elektrický pohon prispejú k skráteniu doby výjazdu na zásah a zároveň k zvýšeniu tepelnoizolačných vlastností budovy zbrojnice. *-red-*

Obec získala dotáciu na budovanie krytých cyklostojanov

Veľké Leváre získali od ministerstva dopravy a výstavby dotáciu vo výške takmer 88-tisíc eur na vybudovanie krytých cyklostojanov na území obce. Ministerstvo i obec sa tým snažia podporiť rozvoj cyklo dopravy ako spôsobu dochádzania do práce či do školy, prípadne k vlakovému či autobusovému spoju.

Veľký krytý cyklostojan s uzamykateľnou časťou i verejnými stojanmi s kapacitou 55 bicyklov bude umiestnený pri hlavnom

vchode do školy. Cieľom jeho vybudovania je podporiť dochádzanie žiakov do školy na bicykli a zdravý životný štýl.

Ďalších päť menších cykloprístreškov, každý s kapacitou 14 bicyklov, bude umiestnených pri vchode do škôlky, pri kultúrnom dome, v areáli zdravotného strediska a pri autobusových zastávkach.

Projekt bude nadväzovať na cyklotrasu, ktorú by mala obec z fondov EÚ budovať už tento rok. Súčasťou projektu cyklotrasy bude tiež cykloprístrešok umiestnený v blízkosti železničnej stanice.

Projekt budovania cyklostojanov je jedným z mnohých, ktoré obec podala do hodnotenia rôznym ministerstvám a donormi s cieľom podporiť rozvoj obce. V hodnotení sa nachádza napríklad projekt budovania jednej vetvy kanalizácie, zateplenia budovy školy, vybudovania domova seniorov a denného stacionára, prístupného terminálu na železničnej stanici či multifunkčného športoviska. *-red-*

V materskej škole je čulý stavebný ruch

Budova škôlky je už niekoľko týždňov rušným staveniskom – stavebné práce na rozširovaní a modernizácii jej priestorov pokračujú. V tejto chvíli sú ukončené vnútorné murovacie práce, na hrubej stavbe sú osadené okná, inštalujú sa rozvody elektriny, vody, kanalizačné a kúrenárske rozvody. Rekonštrukcia je financovaná z fondov EÚ.

Treba urobiť ešte množstvo odborných stavebných prác, avšak po úvodných problémoch s prekládkami sietí a ťažkosťami spôsobenými vynútenými zmenami v statike stavba konečne nabrala tempo.

Obec medzičasom uskutočnila výber dodávateľa vybavenia takzvaného pohybovej miestnosti, teda „škôlarskej telocvične“, ktorá bude slúžiť na rozvoj pohybových zručností detí. V súčasnosti prebieha obstarávanie dodávateľa nábytku do materskej školy.

V priestore za materskou školou začala obec budovať detské ihrisko, na ktoré získala vlani dotáciu z úradu vlády. Po úprave zemnej pláne a vybudovaní odvodňovacích drenáží sa vybetónujú základové pätky pomerne veľkej ihriskovej zostavy, ktorá sa už nachádza v Levároch.

Vynovenú škôlku obec plánuje otvoriť 1. septembra. *-red-*

V januári podala obec sedem malých rozvojových projektov

V príprave a podávaní rozvojových projektov obec nezahála. Len v januári tohto roka ich z dielne obecného projektového manažéra vzišlo sedem. Ide o menšie projekty v jednotlivé hodnote maximálne 8-tisíc eur. Zamerané sú na vydanie knihy o Levároch, boj proti komárom pomocou biologickej látky BTI, podporu materiálneho vybavenia futbalistov pri práci s deťmi a mládežou, nákup nábytku do knižnice a v areáli základnej školy na výsadbu stromov, vybudovanie parkoviska a workoutového ihriska. Uvidíme, ako obstojíme v náročnej konkurencii. Držme si palce. *-red-*

Obec mení systém zberu zmiešaného komunálneho odpadu

V decembrovom čísle Levárskych novín som informoval o tom, že v roku 2020 si za odpady priplatíme. Dôvody rastu ceny za vývoz komunálneho odpadu som podrobne vysvetlil. Receptom na zastavenie rastu výšky poplatku je poctivejšie separovanie odpadu a tiež znižovanie množstva produkovaného zmiešaného komunálneho odpadu. A práve týmto smerom budeme v nasledujúcich rokoch orientovať obecnú odpadovú politiku.

Obec zaviedla dvojtýždňový interval zvozu komunálneho odpadu

Odborníci na odpadové hospodárstvo tvrdia, že týždňový interval zvozu komunálneho odpadu v obci je prežitkom. Takýto systém je drahý z viacerých dôvodov.

Prvým dôvodom je, že smetiarske vozidlo každý týždeň prejde celú obec, čo znamená vyššie náklady na dopravu.

Po druhé, každá smetná nádoba, ktorú vozidlo obsluhuje, spôsobí obci náklad vo forme poplatku za manipuláciu s nádobou (presun, umiestnenie na vozidle, vysypanie, presun na pôvodné miesto).

Po tretie, nesprávne motivuje obyvateľov, aby každý týždeň využili voľnú kapacitu smetnej nádoby naplno. Sypú potom do „popolnice“ stavebný odpad, konáre, listy, kamene zo záhrady a podobne, teda odpad, ktorý sa do „popolnic“ nemá umiestňovať.

Viaceré obce na Slovensku využívajú dvojtýždňový, dokonca až mesačný interval zvozu zmiešaného komunálneho odpadu. V našej obci sme zvolili dvojtýždňový interval zvozu. Vytvárame tak určitý „tlak“ na občana, aby sa zamyslel nad tým, ktorý druh odpadu do smetnej nádoby vhodí a či ho nie je možné vyseparovať do plastov, papiera, kovov, skla či kompostu. Od systému očakávame zníženie produkcie odpadu a zvýšenie množstva vyseparovaného odpadu.

Ak sú prvé výsledky nového systému zvozu

Aj keď máme za sebou len prvý mesiac so zavedeným novým systémom, môžeme konštatovať, že výsledky zvozu nás zatiaľ nadmieru prekvapili.

Ak sa doteraz (rok 2019) za mesiac vyviezlo na skládku priemerne **74 ton odpadu**, tak v mesiaci január tohto roka to bolo len **49 ton**. Ak sa tento trend udrží a znížime množstvo skládkovaného odpadu, vytvoríme dobrý základ pre boj s neustále rastúcimi cenami za skládkovanie a zvoz odpadu.

Niektorým domácnostiam jedna smetná nádoba nestačí

Je zaujímavé, že niektoré domácnosti, i keď sú len dvoj- či trojčlenné, sa sťažujú, že im jedna nádoba pri dvojtýždňovom zvoze nestačí. Veľkému množstvu domácností však nádoba postačuje a vďaka dôkladnému separovaniu odpadu za dva týždne smetnú nádobu ani nenaplnia. Moja osobná skúsenosť z mojej päťčlennej domácnosti je taká, že sme nádobu vyložili na vývoz až po jednom mesiaci, a to nebola ani zďaleka plná. Všetko záleží od prístupu, od vôle niečo spraviť pre životné prostredie a de facto pre seba a budúcnosť svojich detí.

Ak niekomu nádoba nepostačuje, stačí sa prihlásiť na obecnom úrade. Zodpovední pracovníci situáciu preskúmajú. Pokiaľ to bude potrebné, preskúmajú aj obsah smetnej nádoby a vysvetlia, čo by v nej nemuselo byť a čo sa dalo vyseparovať.

Samozrejme, k domácnostiam so zdravotne postihnutými členmi prístupuje obec individuálne a v prípade potreby (napríklad z dôvodu vyššieho množstva plienok) je schopná na dobu nevyhnutnú zapožičať druhú, resp. väčšiu nádobu.

Nebudem separovať, lebo odpad aj tak končí na skládke

Táto veta z úst Slovákov zaznieva často. Pravdou je, že vyseparovaný odpad sa dotrieduje, využiteľná zložka sa recykluje a nevyužiteľná končí na skládke či v spaľovni. Dôležité však je, že za zber a odvoz vyseparovaného odpadu občan ani obec neplatia. Všetky náklady znáša tzv. organizácia zodpovednosti výrobcov, v našom prípade spoločnosť ENVI-PAK, ktorá zvozovej spoločnosti – v prípade Veľkých Levár spoločnosti TEKOS – uhrádza náklady spojené so zberom a dotriedením odpadu. Ak teda niekto odpad neseparuje a hádže ho do zmiešaného komunálneho odpadu, zvyšuje množstvo skládkovaného odpadu, a teda i náklady pre obec, vlastne pre seba.

Ak separujeme, vyseparovaný odpad nám odvezú a spracujú bezplatne. Ak teda niekto neseparuje, lebo je skeptik a neverí recyklácii, tak by mohol separovať aspoň kvôli peniazom.

Progresívne zmeny v odpadovom hospodárstve obce v roku 2020

Obec sa snaží byť v odpadovom hospodárstve progresívna a čoskoro bude mať zavedený moderný spôsob zvozu odpadu. V priebehu mesiaca marec bude na všetky smetné nádoby inštalovať elektronické transpondery (čipy), ktoré budú slúžiť na identifikáciu

smetnej nádoby a jej priradenie konkrétnej domácnosti. Zvozné auto bude vybavené váhou, ktorá odváži množstvo odpadu, ktorý vyprodukovala konkrétna domácnosť. Elektronický systém bude automaticky evidovať, koľko odpadu vyprodukovala každá jednotlivá domácnosť, prípadne bytový dom. V roku 2020 bude obec zozbierané údaje používať len na účely analýz a nastavenia politiky poplatkov za odpad pre rok 2021. Jedno je však isté. Systém odhalí, ktorá domácnosť produkuje priveľa odpadu, prípadne, ktorá domácnosť je v separácii poctivá. A práve poctivé domácnosti by mali byť motivované finančnou úsporou. A tie nepoctivé vyšším poplatkom.

Zavedenie takéhoto systému bude od roku 2023 povinné pre všetky mestá a obce, Veľké Leváre budú jednou z prvých obcí, ktoré budú systém využívať už v roku 2020. Zaujímavé tiež je, že na plastové plomby vynakladala obec každoročne okolo 4-tisíc eur. Na transpondery vynaloží obec porovnateľnú sumu, avšak jednorazovo. Životnosť transpondera sa meria v rokoch a v zásade sa skôr poškodí nádoba, ako samotný transponder. Plomby boli vyrábané vždy len na jeden rok.

Nová zvozová spoločnosť

Od 1. januára 2020 v našej obci zväža a likviduje zmiešaný komunálny odpad spoločnosť KOSIT WEST. Tá po vyhratej súťaži nahradila pôvodnú spoločnosť FCC (ASA). Spoločnosť KOSIT WEST ponúkla obci výhodnejšie ceny a tiež technické podmienky

Prečo zväžeme odpad dva dni

V predchádzajúcom období bol odpad zväžaný vždy v utorok. V obci zabezpečovali zvoz dve vozidlá. V súčasnosti zvoz zabezpečuje jedno vozidlo s väčšou kapacitou (až 13 ton odpadu), v jednej časti obce v pondelok, v druhej časti v utorok, podľa rozpisu. Tento rozpis by sa v tomto roku nemal meniť, takže na systém sa dá ľahko zvyknúť.

Separujeme odpad čo najdôkladnejšie. Robíme to pre životné prostredie, pre naše peňaženky, robíme to pre seba.

Richard Nimsch, starosta

Termíny vývozu triedeného odpadu

Dátum	PET	Papier	Sklo
Štvrtok 19. marca	X		
Štvrtok 26. marca			X
Piatok 27. marca		X	
Piatok 24. apríla	X		
Utorok 12. mája		X	
Piatok 22. mája	X		

Ako sa obec rozvíjala v roku 2019

Základná škola s materskou školou

- začala sa rekonštrukcia materskej školy financovaná z fondov EÚ
- zrekonštruovala sa strecha budovy školy
- vymenili sa dvojce vstupných dverí
- vymaľovali sa priestory schodísk
- vymenil sa lapač tukov v školskej kanalizácii
- vybavenie jedálne bolo doplnené o konvektomat

Futbalové ihrisko a infraštruktúra TJ

- kompletne sa zrekonštruovalo oplotenie štadióna
- obnovili sa stĺpy osvetlenia štadióna
- vymenili sa bezpečnostné siete
- na budove TJ sa začalo s výmenou okien
- obnovili sa dva vstupné priestory v budove TJ

Kultúrny dom

- bola spracovaná projektová dokumentácia obnovy interiéru kultúrneho domu
- aj vďaka príspevku BSK bola zrekonštruovaná časť priestorov, ktoré budú slúžiť ako knižnica

Dom smútku

- bola spracovaná projektová dokumentácia obnovy interiéru domu smútku
- vytvorili sme samostatnú miestnosť na úpravu zosnulých
- zrekonštruoval sa chladiarenský priestor

Evanjelický cintorín

- bol obnovený padnutý múr

Zdravotné stredisko

- za príspevania spoločnosti Nafta bola inštalovaná šikmá schodisková plošina pre imobilných spoluobčanov, ktorí teraz môžu navštevovať stomatologickú ambulanciu či služby umiestnené na druhom podlaží
- zhotovila sa projektová dokumentácia na rekonštrukciu vykurovania
- bola vypracovaná dokumentácia rekonštrukcie WC v zdravotnom stredisku

Obecný úrad

- v pokladni obce je možné uhrádzať poplatky platobnou kartou
- boli vymenené vstupné dvere
- obnovila sa časť IKT vybavenia
- bola zavedená moderná digitálna telefónna technológia

Komunikácia s občanmi

- sprevádzkovala sa nová webová stránka obce, ktorá okrem noviniek zobrazuje transparentný prehľad verejných obstarávaní, zmlúv, faktúr a objednávok; samozrejmosťou je elektronická úradná tabuľa, plán vývozu separovaného odpadu, hlásenia obecného rozhlasu a mnoho ďalších informácií
- s používateľmi sociálnej siete Facebook komunikuje obec prostredníctvom facebookovej stránky
- obec spustila mobilnú aplikáciu poskytujúcu aktuálne informácie či mimoriadne oznamy
- začali vychádzať obecné Levárske noviny, ktoré sú distribuované zdarma do všetkých poštových schránok štyrikrát ročne

Zberný dvor odpadov

- zaviedli sme bezplatný zber pneumatík
- začali sme zbierať použitý kuchynský olej
- zelený odpad a drevo sa už nehádza k múru zberného dvora, ale priamo do pristavených kontajnerov
- zberný dvor odpadov bol vybavený krytým veľkokapacitným kontajnerom na papier
- na zbernom dvore a v jeho okolí sa udržiava poriadok

Údržba zelene a miestnych komunikácií

- obec zakúpila malotraktor s výbavou na zimnú a letnú údržbu
- za pomoci špeciálnej techniky boli čistené krajnice ciest a cestné obrubníky
- vymenili sa takmer všetky značky dopravného značenia

Vizualizácia MARO, s. r. o.

- je spracovaná projektová dokumentácia upokojenia dopravy v kritických častiach obce (Ulica SNP a ďalšie)
- vybudovali sa dve nové miestne komunikácie, a to na Zámocníckej a na Pekárskej ulici – na oboch uliciach obec využila najmodernejšie technológie verejného osvetlenia, ktoré chce priebežne použiť na území celej obce

Levárska lipová alej

- z finančného príspevku BSK obec za pomoci prvkov základnej školy vysadila lipovú alej a založila tradíciu, ktorá sa bude každý rok opakovať

Jarná celoobecná brigáda

- aj vďaka vám, zodpovedným občanom, sa podarilo zorganizovať najväčšiu jarnú obecnú brigádu, na ktorej sa zúčastnilo približne 200 občanov a vyzbieralo sa asi 14 ton odpadu a vyše 100 ks pneumatík

Projekty

- Obec v roku 2019 pripravila a podala do hodnotenia 20 menších i väčších projektov, napríklad:
- cyklotrasa Malé Leváre – Veľké Leváre
 - vybudovanie detského ihriska v areáli MŠ
 - výmena garážových brán na hasičskej zbrojnici
 - Wi-Fi v obecných budovách zdarma
 - projekty Habánsky hodový jarmok,

Foto Ocú

Foto Peter Lukáč ml.

Verejné osvetlenie

- bol zrealizovaný audit verejného osvetlenia
- spracovala sa projektová dokumentácia obnovy verejného osvetlenia
- zrekonštruovalo sa verejné osvetlenie popri chodníku na železničnú stanicu, pričom bola využitá úsporná LED technológia

Právo a poriadok

- obec sa snažila o vymáhanie práva na úseku chovu psov, životného prostredia či v oblasti stavebníctva; boli udelené pokuty za porušenie legislatívy v celkovej výške 2040 eur
- obecná polícia odchytila 63 voľne sa pohybujúcich psov
- boli vybudované záchytné koterce pre psy
- z finančného príspevku ministerstva vnútra obec inštalovala na hlavných dopravných ťahoch merače rýchlosti, ktoré majú prispieť k zvýšeniu bezpečnosti na cestách

Aj na rok 2020 obec prijala náročný plán činností, o ktorom bude priebežne informovať.

Richard Nimsch, starosta

Detský folklórny festival, Zaži leto s centrom

- projekt zníženie kalamitného stavu komárov
- zariadenie pre seniorov a denný stacionár
- modernizácia predstaničného priestoru, vybudovanie parkovísk a obratiska autobusov a autobusovej zastávky pri železničnej stanici
- vybudovanie multifunkčného ihriska pre potreby základnej školy
- vybudovanie atletickej dráhy v areáli základnej školy
- vybudovanie tréningového ihriska na štadióne TJ
- rozšírenie kamerového systému
- dovybavenie obecnej knižnice
- rozmiestnenie cyklostojanov pri obecných budovách
- vybudovanie časti celoobecnej kanalizácie
- zateplenie budovy školy
- začali sme sa venovať téme výstavby obecných nájomných bytov

zabezpečení stavebného povolenia rekonštrukcie vodovodu

- upravila sa projektová dokumentácia odkanalizovania obce vzhľadom na rozvoj obytných zón

Kaštieľ a meštianka

- aj vďaka angažovanosti obce a komunikácii s Univerzitnou nemocnicou Bratislava sa spustil proces predaja kaštieľa a meštianky

Foto Pavol Vrablec

Vodovod a kanalizácia

- obec reagovala na možnosti vyhlásených výziev a podala projekt na aspoň čiastkové vybudovanie jednej z hlavných vetiev kanalizácie
- úzko sme spolupracovali s Bratislavskou vodárenskou spoločnosťou na

Foto OcÚ

Rok 2019 v číslach

Počet obyvateľov našej obce v roku 2019 mierne klesol. Zatiaľ čo k 31. decembru 2018 Veľké Leváre evidovali 3697 obyvateľov, k 31. decembru 2019 ich bolo len 3691. Trvalý pobyt si v našej obci v uplynulom roku prihlásilo 97 ľudí, čo je o šesť viac ako predminulý rok. Počet odhlásených obyvateľov je však oproti roku 2018 takmer dvojnásobný, číslo sa vyšplhalo zo 69 na 120. Čo sa týka najmladších Leváranov, tých sme v roku 2018 privítali 44, v minulom roku o jedného menej; chlapcov 23, dievčat 20. V roku 2018 boli dievčatá vo výraznejšej prevaha: bolo ich 25, zatiaľ čo chlapcov len 19. Rok 2019 bol láske naklonený, manželstvo uzavrelo 22 párov, čo je o osem viac ako predtým. V roku 2018 bolo civilných sobášov 5, v roku 2019 o sedem viac. V kostole si svoje „áno“ povedalo 10 párov, čo je o jeden viac ako v roku 2018. 12 párov sa však v roku 2019 rozhodlo svoju spoločnú cestu životom rozdeliť. Na poslednej ceste sme odprevadili o 11 zosnulých menej ako v roku 2018 – 7 mužov a 13 žien. VeB

Zdroj: matrika OcÚ

Levárania opäť ukázali veľké srdce

Sychravé, nevlúdne počasie v tretiu adventnú sobotu neodradilo dobrých ľudí od účasti na tradičnom dobročinnom podujatí Levársky advent. Levárania na ňom zakúpením kapustnice, divinového guláša, punču či vareného vína alebo dobrovoľným príspevkom prispeli zdravotne znevýhodnenému Radkovi Horeckému na kúpeľnú liečbu. Podarilo sa vyzbierať doposiaľ najvyššiu sumu: 1606,60 eura.

Zásľuhu na úspešnom podujatí majú všetci občania, ktorí sa ho zúčastnili a finančne prispeli; členovia sociálnej, zdravotnej a bytovej komisie, komisie pre kultúru, vzdelávanie a šport pri obecnom zastupiteľstve, miestny spolok Slovenského Červeného kríža, základná organizácia Poľovníckeho združenia, občianske združenie Na kopci a všetci dobrovoľníci, ktorí podujatie usporiadali; a deti zo školy a škôlky, detská hudobná skupina, súbory Leváran a Leváranek a zbor Leváranky, ktorí podujatie spestrili svojimi vystúpeniami.

-red-

Foto Andrej Hujša

Divadelný karneval

Tohtoročný obecný detský karneval sa niesol v duchu divadla. Organizátori sa deťom predstavili ako členovia divadelného štábu – zákulisia, ktoré bežne návštevníci divadla nevidia. Deti sa predviedli v maskách princezien, čarodejníč, zvieratiek, superhrdinov, pirátov... Niektoré si svoje sily zmerali v divadelných súťažiach, okrem toho sa všetci poriadne rozhýbali pri tanci. Z karnevalu si každý účastník odniesol medailu, farbičky, sladkú odmenu a veríme, že aj spokojnosť. Za tematickú výzdobu tento raz ďakujeme divadelníkom, ktorí karnevalu požičali svoje kulisy.

Zuzana Košťalová, OZ Na kopci

Foto Zuzana Pucherová

Vianočný koncert v rímskokatolíckom kostole spojil srdcia a hlasy

29. decembra, na sviatok Svätej rodiny, sa konal v kostole Mena Panny Márie vo Veľkých Levároch prvý farský vianočný koncert. Na koncerte zazneli známe i menej známe vianočné piesne a koledy. Svojím vystúpením do programu prispeli speváci farského spevokolu, ženská spevácka skupina Leváranky pod vedením Václava Vernera, farský mládežnícky spevokol pod vedením Dagmar Scherhaufereovej a Jany Richveisovej, hudob-

níci Gabriela Sedláčková, Martina Černá, Samuel Rigáň, Zuzana Pucherová a Robert Pernička. Podujatie moderovala Vladimíra Perničková. Na záver sa všetky hlasy spojili v jednej piesni – zaznela Tichá noc. Páter Jaroslav Kinka, CR, poďakoval všetkým, ktorí sa na príprave a realizácii koncertu podieľali, a vyjadril úprimné prianie stretnúť sa vo farskom chráme na takomto hudobnom vianočnom podujatí opäť o rok. ZuP

Nový rok opäť začali s myšlienkou na iných

V januári sa v Levároch uskutočnil už 32. bezpríspevkový odber krvi. Zúčastnilo sa ho 36 darcov. Miestny spolok Slovenského Červeného kríža, obec Veľké Leváre a sociálna, zdravotná a bytová komisia pri obecnom zastupiteľstve ďakujú všetkým – dobrovoľným darcom, organizátorom i sponzorom podujatia – za nezištnú pomoc ľuďom, ktorí sú na darovanú krv odkázaní. Tradične dobrú náladu darcov nezmenila ani vynútená zmena

v obcerstvení po odbere, keď obvyklé párky nahradili salámové rožky ako od maminky. V kuchynke kultúrneho domu ich pripravili p. Bernardína Hlavenková, p. Marta Bordáková, p. Jindra Balážová a p. Ľuboš Horňák. Milou odmenou pre dobrovoľných darcov bolo malé čapované domáce pivo v hostinci U Vrtiláka.

Najbližšie darovanie krvi bude vo Veľkých Levároch štvrtého mája. Organizátori dobrovoľných odberov naň srdečne pozývajú. Jediným darovaním krvi môžete zachrániť až tri ľudské životy. Jozef Hlavenka

Škola plesala v znamení divadla

Učiteľia, rodičia a priatelia školy sa tento rok na školskom plese zabávali už devätnásťkrát. Organizačný tím zvolil tentoraz divadelnú tematiku, slovenský divadelný svet totiž oslavuje a v Levároch chceme oslavovať s ním. Profesionálne divadlo má krásnych 100 rokov, neprofesionálne – ochotnícke – 190. Plesajúcim hrala do tanca kapela Záhoriáci, scénkou Strýc Marcin a tetka Agneša ich rozosmiali žiaci základnej školy. ZuP

Koledníci koledovali pre deti v Keni

24. decembra sa v našej obci už tradične po rannej svätej omši vybrali koledníci Dobrej noviny roznášať po domoch dobrú zvesť, požehnanie a betlehemske svetlo. Koledníci – zo 30 detí a mladých ľudí – najprv navštívili rehoľné sestričky, potom sa rozdelili do 4 skupín a vybrali sa do rôznych kútov našej obce. Spolu navštívili 64 domov, v ktorých vyzbierali dokopy 1150 eur. Za tieto dary, ktoré sa stali súčasťou celoslovenskej zbierky a poputujú deťom v Keni, v mene Dobrej noviny ďakujeme.

Silvia Hurbanová, dobrovoľníčka zbierky Dobrá novina

Foto Richard Nimsch

Levárska knižnica po novom: pekné knihy, nový priestor, kvalitný systém

V kultúrnom dome sa uskutočnili stavebné úpravy, vďaka ktorým knižnica získala nové priestory. Nový je aj knižničný nábytok, ktorý čaká už len na zaplnenie knihami. Vynovená knižnica bude čitateľom k dispozícii od jari.

Knižnica prešla na nový knižničný systém Biblib. Tento špeciálny knižničný softvér ponúka čitateľom prehľadný katalóg kníh, v ktorom sa dajú knihy vyhľadávať podľa rôznych kritérií. Možno v ňom z pohľadia svojho domova získať informáciu o dostupnosti vybranej knihy, predĺžiť si výpožičku, rezervovať si knihu, ktorú má práve požičanú iný čitateľ, hodnotiť a komentovať prečítané knihy a mnoho ďalšieho. Nový systém čitateľov včas upozorní na blížiaci sa koniec výpožičnej doby e-mailom alebo informuje o dostupnosti rezervovanej knihy.

Do systému sa možno prihlásiť na webovej stránke obce levare.sk v časti **O obci** →

Kultúra → **Knižnica** alebo z linku vlevare.bilib.sk. Online katalóg môžete prehľadávať prostredníctvom linku infogate.sk/kniznica/vlevare.

Tým najcenejším sú v každej knižnici pekné knihy a spokojní čitatelia. Tej levárskej sú mnohí verní celé desaťročia. Pani učiteľka Margita Hlavenková knižnicu v Levároch navštevuje už 70 rokov. Keď nemôže prísť sama, pošle si po dobrú detektívku či román syna.

Milí čitatelia, prajem vám veľa voľných chvíľ s peknou knihou v ruke. Možno s knihou práve z našej obecnej knižnice. Aby ste mohli naplno využívať nový knižničný systém, pridte si do knižnice čitateľský preukaz vymeniť za nový. Ak máte knihy po uplynutí výpožičnej lehoty, prosím, aby ste ich vrátili do knižnice.

*Valéria Micháleková,
referentka OcÚ pre kultúru*

Knižnica sa bude čoskoro sťahovať

Po ukončení stavebných úprav nových priestorov knižnice v kultúrnom dome, ktoré boli financované z dotácie Bratislavského samosprávneho kraja a obecného rozpočtu, bol v knižnici nainštalovaný nový knižničný nábytok. Do nových priestorov sa začínajú sťahovať knihy. Obnovená knižnica tak čoskoro otvorí svoje dvere. *-red-*

Knižničné hodiny

Pondelok 10.00 – 16.00

Streda 10.00 – 18.00

Piatok 10.00 – 16.00

Zápisné do obecnej knižnice

Dospelí 2 €

Deti, študenti a dôchodcovia 1 €

Zastavme sa pri knihe...

V marci sa v našej obci každý rok koná viacero podujatí, ktoré súvisia s čítaním. Ani tento rok to nebude inak. Okrem tradičných podujatí však prinášame aj niečo nové a špeciálne.

V základnej škole sa v posledný marcový piatok uskutoční už tradičná dobrodružno-zábavná Noc s Andersenom v školskej knižnici. Žiaci našej školy sa môžu tešiť aj na besedu so spisovateľkou Máriou Ševčíkovou-Vrkoslavovou, autorkou kníh pre deti. Oblúbené sú napríklad jej knihy Abeceda psa Gordona, Veľké dobrodružstvo malého havkáča či Život na štyroch labkách.

Dvere do sveta kníh pootvoria v našej

obci už tiež tradičné zážitkové čítania z kníh, ktoré pre deti a verejnosť pripravila komisia pre kultúru, vzdelávanie a šport. Predškôľakov čaká dopoludnie s knihou v priestoroch centra záujmových aktivít. Staršie deti a verejnosť sa môžu tešiť na zážitkové čítanie v kultúrnom dome v čerstvo renovovaných priestoroch knižnice. Vynovená knižnica ponúka čitateľom kultivované presvetlené priestory, kde si môžu v pokoji posediť a nakuknúť do zázračného sveta kníh.

Úplnou novinkou v našej obci však bude tento rok knižná autobusová zastávka. Môžete v nej nielen čakať na autobus, ale aj posediť si pri knihe. Iniciátormi vytvorenia autobusovej zastávky – knižnice sú členovia kultúrnej komisie. Inšpirovali sa mestami a obcami na Slovensku, kde takéto knižné

zastávky už fungujú. S realizáciou pomáhajú pracovníci obce. Všetci, ktorí sa na tomto diele podieľajú, dúfajú, že nám vo Veľkých Levároch táto špeciálna autobusová zastávka aj vydrží. A najmä, že bude slúžiť na to, na čo je určená.

ZuP

Vizualizácia Lenka Masopustová

Od roku 1883 levárski hasiči uhasili už mnoho plameňov v obci a okolí

Fotografie Facebook/DHZ Veľké Leváre

Dobrovoľný hasičský zbor vo Veľkých Levároch má bohatú históriu. Patrí medzi najstaršie hasičské spolky na Záhori. V júni tohto roka uplynie 137 rokov od jeho založenia. Svoju činnosť začal ako hasičský spolok v roku 1883. Jeho prvým predsedom bol levársky gróf Štefan Wenckheim. Od tých čias už uhasili naši hasiči mnoho plameňov v obci a okolí.

Je úžasné, že sa nepretržite v každej generácii nájdu vo Veľkých Levároch srdcia zapálené pre dobrú vec a ochotné vystavovať sa pre ňu nebezpečenstvu. Pretože každý zásah znamená aj isté riziko. Členovia DHZ vo Veľkých Levároch sú ľuďmi činu. Vo svojom voľnom čase zaisťujú počas zásahov bezpečnosť ľudí, riešia stavy ohrozujúce prírodu a majetok, organizujú a pomáhajú organizovať rôzne podujatia.

V jeden januárový podvečer, priamo v hasičskej zbrojnici, o tom, aké to je byť hasičom, porozprávali traja skúsení a ohňom preverení členovia DHZ vo Veľkých Levároch: predseda pán Anton Volek, veliteľ pán Jozef Michálek a člen výboru a okrskový inštruktor pán Ján Šurek.

Kedy a ako ste sa stali členmi DHZ vo Veľkých Levároch?

Anton Volek: Mal som trinásť rokov, keď som začínal. Bol som siedmak na základnej škole. Hasičom som teda od roku 1973. Pán učiteľ Šimek, môj triedny, v škole založil hasičský krúžok. Bol to však taký krúžok, že sme s hasičskou zbrojnicou nemali veľa spoločné. Pán učiteľ aj so svojou pani manželkou nás v škole učili básničky a potom sme ich recitovali alebo sme hrali také hasičské divadlo. Na hasičskú zbrojnicu sme

sa však reálne nedostali. Dostal som sa na ňu až ako šestnásťročný, keď horel Dopjerov mlyn. A odvtedy som hasičom. Evidovali ma ako hasiča, aj keď oficiálne som mohol byť členom až od osemnástich.

Jozef Michálek: Ja som do zboru vstúpil v roku 1982, keď som skončil vojenčinu. V tom čase bolo veľmi veľa výjazdov, no na ten jeden konkrétny prvý si presne nespomínam.

Ján Šurek: V roku 1974. Vtedy bol strojníkom pán Jančovič. Mój prvý zásah bol už spomínaný požiar Dopjerovho mlyna. V tom čase som už mal porobené strojnícke školenia v Martine, a tak som po požiaroch začal robiť strojníka. Jazdili sme na veľmi veľa zásahov, pretože auto nikde v okolí nebolo, len vo Veľkých Levároch. Jazdili sme do Malých Levár, Moravského Sv. Jána, do Sekúl či Borského Sv. Jura.

Kolko má v súčasnosti DHZ vo Veľkých Levároch aktívnych členov?

Jozef Michálek: Celkovo máme k dnešnému dňu tridsaťosem členov. Máme aj členky ženy, celkovo osem žien. Najstaršími členmi sú pán Jarolím Kleinedler a pán Vilibald Jurkovič – členmi DHZ sú od roku 1952.

Ján Šurek: V roku 2013 vyšla novelizácia zákona č. 314 o ochrane pred požiarom. Bolo zavedené celoplošné rozmiestnenie síl a prostriedkov. Boli vytvorené tzv. dobrovoľné hasičské zbory obcí. V zákone sú stanovené podmienky, kto a za akých podmienok môže byť príslušníkom hasičského zboru. Základnou podmienkou je, že každý musí prejsť základnou prípravou, školením. V tejto chvíli je osemnásť ľudí, ktorí absolvovali túto základnú prípravu a môžu ísť na zásah.

Takže stať sa hasičom nie je až také jednoduché – treba absolvovať špeciálnu prípravu. Aké podmienky

potrebuje človek splniť, aby mohol byť hasičom v DHZ?

Ján Šurek: Každý musí absolvovať základný prípravný kurz. Ďalšia príprava závisí od zvolenej špecializácie. Napríklad šofér musí mať skúšky z vy-sielačiek, lebo na obsluhovanie vysielacky treba tiež oprávnenie. Máme aj dýchacie prístroje, každý musí absolvovať školenia a skúšky z dýchacích prístrojov. Ďalej je tu zdravotná príprava. Všetci máme takzvaný školský rok. Zo zákona máme povinnosť robiť mesačné školenia a na konci výcvikového roka absolvovať výcvikové cvičenie. Predovšetkým to však človeka musí baviť, treba to robiť s láskou.

Kolkokrát ste zasahovali minulý rok? Vediete si evidenciu výjazdov?

Ján Šurek: Áno, vedieme. Z každého výjazdu píšeme správu o zásahu, ktorú posielame do Malaciek na okresné riaditeľstvo, riaditeľovi, a na krajské operačné stredisko. V roku 2015 sme urobili 33 výjazdov, v roku 2016 sme mali 14 výjazdov, v roku 2017 17 a v roku 2018 32.

Jozef Michálek: Minulý rok sme mali 15 výjazdov. Pri vlnajších výjazdoch prevažovalo

odčerpávanie vody zo zatopených priestorov nad hasením požiarov. Rátame aj takzvané technické výjazdy. A v zimnom období musíme robiť kondičné jazdy s autami. Aspoň 10 km mesačne.

Čo je na zásahoch najťažšie? Čo vám dáva počas nich najviac zabrat?

Ján Šurek: Najhoršie sú v dnešnej dobe rôzne umelé hmoty. Voľakedy horela tráva. Dnes máte všade samý plast. V roku 2019 bol pre nás najťažší zásah na horiacom smetisku pri Zohore. Osem hodín sme zasahovali priamo v tom smrade a dyme.

Kam všade jazdíte?

Ján Šurek: Dobrovoľné hasičské zbory sú rozdelené na okrsky. V minulosti, keď Veľké Leváre patrili pod senický okres, sme jazdili na výjazdy do obcí Veľké Leváre, Malé Leváre, Závod, Moravský Sv. Ján, Borský Sv. Jur a Tomky. To bol náš zásahový priestor. Teraz patríme pod okres Malacky, ten má tri okrsky. My sme v okrsku Malacky – patria doň Veľké Leváre, Malé Leváre, Gajary, Malacky, Studienka. Samozrejme, záleží od stupňa poplachu, chodíme aj vypomáhať. Keď nás kraj požiada, ideme aj ďalej.

Keď sa dozviete o ohrození, jednoducho vyhlásite poplach a vyrazíte na zásah?

Ján Šurek: Poplachu vyhlasuje krajské operačné stredisko. Patrí mu známe číslo 150. A je aj najlepšie, keď ľudia v tiesni volajú na číslo 150, nie 112. Celý systém funguje tak, že keď niekto zavolá na linku 150, najprv vyšlú Malačanov, až následne nás. Je to niekedy zvláštne, najmä ak horí napríklad v Levároch, ale taký je postup. Väčšinou volajú najprv mne. Používame operačný systém, ktorý rozpošle SMS správy ľuďom, ktorí sú v ňom zaregistrovaní. Vďaka systému zistíme aj to, koľkí z nás reálne môžu ísť na zásah. Potom utekám na hasičskú zbrojnicu, spus-

tím sirénu, zbehnú sa ostatní, oblečieme sa a vyrazíme. Nemôžeme len tak sami od seba urobiť výjazd. Vždy čakáme na pokyn.

Akú máte v súčasnosti zásahovú techniku? Je postačujúca?

Ján Šurek: Momentálne máme tri autá. Iveco Daily Magirus používame ako vozidlo prvého zásahu. Má kompletnú výbavu, kapacitu 800 l vody, čerpadlo. Druhé auto je Karosa, kapacitu má 2500 l vody. Tretie auto je Tatra 815.

Jozef Michálek: Máme dobré vybavenie. Máme rádiovú techniku, vozovú aj prenosnú, rôzne typy striekačiek aj dýchacie prístroje.

S čím sú veľkolevárski hasiči spokojní a čo im chýba?

Anton Volek: Postupne pracujeme na rekonštrukcii hasičskej zbrojnice. Obec nám tiež pomáha. Nestážujeme sa. Veď už len výstroj jedného hasiča je nemalá suma. Prilba, kabát, topánky, oblek... Čo by sme si najviac priali? Aby k nám pribudla aj nejaká omladina.

Čím to je, že tých mladých je akosi pomenej? Viem, že sa venujete aj deťom... Čo by pomohlo?

Anton Volek: No, počítače dnes robia svoje. Deťom na trávenie voľného času stačí pozeráť do mobilu či sedieť pri počítači. A potom nemajú o takéto veci záujem. Naším deťom od 8 do 16 rokov sa venuje pani Mirka Stašková. Robí obdivuhodnú činnosť.

Ján Šurek: Chodievame aj medzi deti do materskej školy a do školy. Možno aj častejšie by sme mohli. Deti sa vždy priam vrhnú na naše autá. Z čoho sa veľmi tešíme, sú úspechy detí a mladých na súťažiach. Umisťujú sa na prvých, druhých miestach. Mali sme chlapcov a dievčatá aj na celoslovenskej súťaži a umiestnili sa. Na jar chodia deti na halovú súťaž do Záhorskej Vsi. Aj teraz sa pripravujú s Mirkou Staškovou. Umožnili sme im pripravovať sa v podkrovnej časti hasičskej zbrojnice. Je tam na to dobrý priestor.

Hasiči sa podieľajú na organizovaní rôznych občasných podujatí. Ktoré máte naplánované v tomto roku?

Anton Volek: Pomáhame pri mnohých občasných podujatiach – či nás o pomoc požiada obec, škola alebo aj iní, radi pomôžeme. Na Veľkú noc strážime Boží hrob v rímskokatolíckom kostole, pomáhame pri zabezpečovaní procesie na Božie Telo, pri habánskych a občasných hodoch, pri folklórnom festivale Detské krojované slávnosti. Minulý rok sme pomáhali pri vysádzaní lipovej aleje, polievali sme stromčeky. Na svoje podujatia nás volajú aj kolegovia z okrsku. A my zasa ich. Aby sme sa navzájom aj trochu poznali.

Ján Šurek: Najbližšie chystáme hasičský ples. Okrem plesu patrí medzi naše nosné akcie stávanie mája pri hasičskej zbrojnici. A tento rok plánujeme aj deň otvorených dverí na hasičskej zbrojnici, termín občanom včas oznámime.

Zhovárala sa ZuP

Pozn. red.: Od 8. 2. 2020 je veliteľom DHZ Veľké Leváre pán Ján Egl.

Dzeci z Levárunku a muadí a starší z Leváranu šeckých vouajú na

LEVÁRSKY FAŠÁNG

Spívať a tancovať začnú maškare po dzedziňe o deseci dopouedňa

pri kultúrňim domje. Neokúňajte sa a aj vy dondzíte za maškaru.

Lesci neé, zasmít sa môžete s maškarama, ked pújdú vašú ulicú.

O šestnásoci máme íť do kultúrňiho domu pochovat spouem basu. Treba nad nů huasno rúkat – štyricet dní mosí byt potom cicho. Šeckých nás pohosca šišškama a čajem. Tak sa neondzíte a dondzíte. Vstupné že je dobrovoľné.

Rok škola začala úspešne

Rok 2020 sa začal pre školu vo Veľkých Levároch veľmi pekne. V januári sa uskutočnili dve okresné kolá – v olympiáde z anglického jazyka a v umeleckom prednese povestí. V obidvoch okresných súťažiach boli žiaci levárskej školy úspešní. V olympiáde z anglického jazyka sa deviatak Filip Daniel a siedmačka Melinda Stricz zaradili medzi úspešných riešiteľov a v recitačnej súťaži Šaliansky Maľko získali Kristínka Papánková zo 7. triedy a Anetka Bernhauserová z 3. triedy krásne tretie miesta. Srdečne im gratulujeme a všetkým našim žiakom držíme palce do ďalších súťaží, ktoré nás čakajú.

Vladimíra Perničková, riaditeľka ZŠ s MŠ

Na fotografiách sú Anetka a Kristínka zo ZŠ vo Veľkých Levároch medzi ocenenými recitátormi na okresnom kole súťaže Šaliansky Maľko

Foto Katarína Klimová

Foto Peter Lukáč ml.

Pozvánka na výlet

Komisia pre kultúru, vzdelávanie a šport pri OZ pozýva občanov v piatok 8. mája na výlet k zrúcanine kláštora Katarínka v Malých Karpatoch a do kaštieľa v Budmericiach. Ak kaštieľ nebude dovtedy sprístupnený verejnosti, navštívime zámok v Smoleniciach. Záujemcovia sa už teraz môžu prihlasovať v kultúrnom dome.

Valéria Michálek, OČÚ

Milí budúci prváčikovia!

Základná škola s materskou školou vo Veľkých Levároch vás i vašich rodičov srdečne pozýva na slávnostný zápis do prvého ročníka, ktorý sa bude konať v piatok 3. apríla 2020 od 15.00 h v našej škole. Čaká vás kopec prekvapení, oznámenie sa so školou a všetkým zaujímavým, čo sa v škole učíme, pani učiteľkami i staršími kamarátmi, ktorí sa na vás veľmi tešia. Všetky bližšie informácie zverejníme v priebehu marca na webovej stránke levárskej školy, ako aj na nástenkách v škole a škôlke.

ZŠ

Deti majú v centre novú relaxačnú miestnosť

Levárske centrum záujmových aktivít sa snaží deťom poskytovať príjemné, útulné priestory. Po 10 rokoch jeho existencie treba čo-to opraviť či zveľadiť. Začali sme relaxačnou miestnosťou, v ktorej si deti rady lebečia v tuľivakoch či polihujú na koberci, zhovárajú sa, čítajú, hrajú sa hry, jednoducho – relaxujú.

Za projekt obnovy relaxačnej miestnosti centrum vďaka spoločnosti IKEA Industry Malacky Flatline, ktorá centru poskytla zadarmo nábytok; pánovi Pavlovi Skoršepovi, ktorý urobil stolárske práce na nábytku a montáž; výtvarníčke pani Andrei Záhradníkovej Krajčírovej, ktorá v miestnosti namaľovala krásnu rozprávkovú krajinu; firme KOVKO za prostriedky na nákup sedacích vakov a pánovi Ivanovi Hollému z Katedry betónových konštrukcií a mostov STU za pomoc pri realizácii miestnosti.

Text a foto Lukáš Richveis,
koordinátor CZA

Foto Peter Lukáč ml.

Pamätník na mieste skonu mjr. Františka Maxu

Pád lietadla pri Veľkých Levároch

Pred 50 rokmi sa v blízkosti našej obce odohrala mimoriadna udalosť. Došlo k pádu bojového lietadla s následným úmrtím jeho pilota.

20. novembra 1969 boli naplánované cvičné lety stíhacích bombardérov Su-7BM a Su-7BKL

so strelbami a bombardovaním pozemných cieľov vo vojenskom priestore pri letisku Kuchyňa. Lietadlá plnili úlohy vo štvorčlenných rojoch, pričom štartovali z moravského letiska Náměšť nad Oslavou. V poobedňajších hodinách vyštartovala aj skupina vedená majorom Františkom Maxom.

Prvý aj druhý nálet major Maxa previedol bezproblémovo. Počas prípravy na tretí nálet krátko po 15.30 h jeho Su-7BM prestala vykazovať poslušnosť a nekontrolovateľne klesala. Vedúci strelieb zaznamenal Maxove problémy a vyzýval ho ku korekcii. Pilot však nereagoval. Nasledovala explózia a čierny dym.

Ostatné lietadlá boli odvolané na domovské letisko a rozbehla sa záchranná akcia. Vojaci sa ponáhľali do priestoru asi 3 km juhovýchodne od Veľkých Levár. Bola zima, skoro sa stmievalo, piloti ani pozemný personál padák nezazreli. Keď vojaci dorazili k horiacim troskám lietadla v lesnom prostredí, predpokladali, že pilot zahynul. Pre tmú a neprehľadný terén sa rozhodli pokračovať v pátraní až ráno. Chyba!

Následné vyšetrovanie objasnilo priebeh udalostí. Major Maxa sa stihol katapultovať. Katapultáž však neprebehla celkom korektné, hlavný padák sa neotvoril a pilot sa ho ešte pokúšal otvoriť ručne. Pád našťastie stlmili stromy, o ktoré sa padák zachytil. Major Maxa

haváriu prežil, prešiel pár krokov, vyzliekol sa a zranený a v ťažkom šoku padol na zem. Nachádzal sa niekoľko stoviek metrov od svojho lietadla. Teplota sa pohybovala okolo bodu mrazu, navyše začalo snežiť. Lekárska správa uvádza, že zomrel asi po 6 - 8 hodinách na podchladenie. Pátracia skupina našla telo na druhý deň okolo 14. h.

Major František Maxa patril k najskúsenejším pilotom. Zanechal manželku a tri deti. In memoriam bol povýšený do hodnosti podplukovníka. Jeho prípad vyvolal tlak na riešenie záchranných akcií v prípade podobných nehôd. Vznikli pohotovostné vrtníkové jednotky pripravené vždy vyraziť na miesto nehody. Zaviedla sa zásada hľadať pilota nepretržite až do jeho nájdania živého alebo do potvrdenia jeho úmrtia. Tieto opatrenia v budúcnosti zachránili životy viacerých ďalších pilotov. Vyšetrovanie spolu s vyšetrovaním iných predošlých prípadov preukázalo tiež poruchovosť riadiaceho systému strojev Su-7.

Za podnet na spracovanie tejto témy ďakujeme nášmu čitateľovi pánovi Jaroslavovi Vilémovi. PaV

Zdroj: *Valka.cz*

GPS súradnice miesta skonu a pomníka mjr. Maxu: N 48° 29.275' E 017° 02.430'

Kalendár podujatí

Sobota 22. februára

Levársky fašiang

Fašiangový sprievod maškár po obci o 10. h
Pochovávanie basy v KD o 16. h

Sobota 29. februára

Parlamentné voľby od 7. do 22. h

Nedeľa 1. marca

Futbalový zápas TJ Veľké Leváre – FK Záhorská Bystrica, finálový zápas prípraviek v telocvični ZŠ Štúrova v Malackách o 16. h

Nedeľa 8. marca

Ekumenický svetový deň modlitieb žien v centre záujmových aktivít o 15. h

Streda 11. marca

Popoludnie s knihou – zážitkové čítanie pre verejnosť v obecnej knižnici o 17. h

Pondelok 16. marca

Dopoludnie s knihou – zážitkové čítanie pre deti predškolského veku v centre záujmových aktivít od 10. do 12. h

Sobota 21. marca

Za krajšie Leváre – celoobecná jarná brigáda (v prípade nepriaznivého počasia sa brigáda uskutoční v sobotu 28. marca)

Pondelok 23. marca

Popoludnie s knihou – zážitkové čítanie pre deti v obecnej knižnici od 14. do 15. h

Piatok 27. marca

Rusalka, zájazd na operu do SND

Piatok 3. apríla

Zápis detí do 1. ročníka ZŠ od 15. h

Streda 8. apríla

Výroba veľkonočných ozdôb v KD

Štvrtok 16. apríla

Deň narcisov – verejná zbierka v uliciach

Štvrtok 30. apríla

Stavanie mája

- pred hasičskou zbrojnicou o 17. h

- s DFS Leváranek pred KD o 18. h

Pondelok 4. mája

Odber krvi v KD o 8. h

Piatok 8. mája

Výlet na Katarínku a do kaštiela

v Budmericiach

Detské rybárske pretek na štrkovisku

Kňaz v Malých Levároch

Sobota 9. mája

Cyklistický výlet na Plavecký hrad

Nedeľa 10. mája

Deň matiek v KD

Rybárske pretek na štrkovisku Kňaz

v Malých Levároch

Sobota 30. mája

Detské krojované slávnosti, medzinárodný detský folklórny festival

V apríli sa uskutoční **zájazd na muzikál**

Cyrano z predmestia do divadla Nová

scéna; termín obecný úrad upresní.

V máji sa uskutoční **zápis detí do MŠ**; termín materská škola upresní. -red-

Foto Peter Lukáč ml.

Záujemcovia o účasť na výletoch organizovaných obcou alebo na zájazdoch na divadelné predstavenia sa môžu prihlásiť u p. Valérie Michálekovej osobne v kultúrnom dome, telefonicky na čísle 034/77 944 93 alebo e-mailom na adrese kulturnydom@levare.sk.

Foto Igor Král

Účastníci a organizátori memoriálu. Zľava Marcel Baláž, Milan Egl, Branislav Jurkovič, Martin Baláž, Erik Kovačovský, Mário Balgavý, na lavičke Peter Kovarovič

Memoriál Stanislava Kleinedlera

Od roku 2002 sa v čase pred Vianocami vo Veľkých Levároch koná turnaj v tlaku na lavičke pomenovaný po športovcovi Stanislavovi Kleinedlerovi. V piatok 20. decembra 2019 sa ho zúčastnilo celkovo päť súťažiacich.

Každý súťažiaci sa najprv odvážil. Následne bola pretekárovi na činku naložená záťaž 70 % jeho hmotnosti a vo dvoch kolách vo vyžrebovanom poradí mal za úlohu v priebehu dvoch minút urobiť čo najviac opakovaní.

1. miesto – Erik Kovačovský (134 opakovaní)

2. miesto – Marcel Baláž (118 opakovaní)

3. miesto – Mário Balgavý (111 opakovaní)

Počty sú súčtami opakovaní z oboch kôl.

Cenami pre súťažiacich boli diplomy a sponzorské dary a najmä dobrý pocit a príjemná atmosféra podujatia. Organizátormi a zároveň rozhodcami súťaže boli Peter Kovarovič a Branislav Jurkovič.

Branislav Jurkovič

Foto Ľubomír Hollý

Mladí stolní tenisti súťažili vo vianočnom turnaji

Žiaci, ktorí navštevujú stolnotenisový krúžok v základnej škole, mali v decembri možnosť zasúťažiť si v turnaji.

Krúžok v levárskej škole vznikol na začiatku školského roka. Navštevuje ho dvanásť detí, ktoré trénuje Ľubomír Hollý a ďalší členovia Stolnotenisového klubu Veľké Leváre.

Vianočný turnaj bol žiakom odmenou za vzornú dochádzku na tréningy a za ich zlepšujúce sa športové výkony. Turnaj ovládol Tomáš Jurkovič pred Simonom Šteflíkom a Dankom Špačkom. Okrem víťazov sa ho zúčastnili Adam, Alex, Milan, Nikolas, Marko, Alex a Martin. Všetci zúčastnení stolní tenisti dostali za svoj výborný výkon diplom a sladkú pozornosť od klubu.

Aj touto cestou sa chcem ako tréner všetkým žiakom, ktorí krúžok navštevujú, poďakovať. Vidím v nich veľkú inšpiráciu a motiváciu pokračovať vo výchove mladých stolných tenistov aj v ďalších rokoch.

Krúžok je otvorený pre nových členov – záujemcovia sa môžu prihlásiť na telefónnom čísle 0944 350 133. Rovnako v našom stolnotenisovom klube radi privítame dospelých záujemcov o hru – na tréningoch sa v školskej telocvični stretávame vo štvrtok o 18. h.

Ľubomír Hollý, tréner žiakov

Naši najmladší futbalisti idú do finále

Počas zimnej prestávky sa koná futbalová halová liga prípraviek v Malackách, ktorá vyvrcholí finálovým zápasom v nedeľu 1. marca. Naši najmladší futbalisti prešli zápasmi v skupine bez jedinej prehry a zaslúžene sa prebojovali do celkového finále. Aj touto cestou pozývame fanúšikov nášho klubu prísť podporiť chlapcov na finálový zápas proti FK Záhorská Bystrica. Hrať sa bude v nedeľu 1. marca o 16. h v telocvični ZŠ na Štúrovej ulici v Malackách.

Tomáš Hájek, TJ Veľké Leváre

Foto Dominika Bullová

O pohár starostu

V sobotu 15. februára sa v telocvični základnej školy odohral stolnotenisový turnaj o pohár starostu obce, ktorý zorganizovala komisia pre kultúru, šport a školstvo pri OZ. Turnaj bol otvorený všetkým záujemcom. Hráči boli rozdelení do piatich kategórií: mladší žiaci, starší žiaci, hráči do 40 rokov, hráči nad 40 rokov a registrovaní hráči.

Mladší a starší žiaci odohrali svoje zápasy o niekoľko dní skôr, v ich kategóriách zvíťazili Leontína Kujanová a Daniel Špaček.

V kategórii hráčov do 40 rokov vyhral Alexander Sabo, v kategórii nad 40 rokov Branislav Jurkovič. Súťaž registrovaných hráčov vyhral Joachim Gúth, ktorý ovládol aj turnaj víťazov kategórií a stal sa absolútnym víťazom, vďaka čomu sa stal aj držiteľom putovného pohára starostu obce. *PaV*

